

skibe i Gang mellem Kjøbenhavn og Kristiania, Kjøbenhavn og New-York o. s. v., og jeg indser ikke, hvorfor Staten saa ikke gaar videre og anlægger Sukker- og Spritfabriker, Oliemøller o. s. v. Det er King, som ganske vist tidligere have været ansøgt for at være passende Drogaver for Staten, man har tidligere i ikke ganske ringe Omfang havt Statsindustrier, men man er i vor Tid overalt kommen bort deraf, fordi man har gjort den Erfaring, at der gives ikke nogen saa slet Industridrivende som Staten, og det er en Erfaring, som ganske sikkert vil gjentage sig i det Dieblit, Staten giver sig til at være par præferences Skibsreder og en Konkurrent til de Private paa dette Omraade (Udfryselse af Berg). Det ærede Medlem mener, at der for Postvæsenets Skyld kunde være Grund for Staten til at overtage denne Route. Dertil vil jeg bemærke, at, naar man, hvad der ogsaa er sket, vil sammenligne denne Route med Routen Korsør—Kiel, saa er Sagen den, at der er en væsentlig Forskjel mellem denne Route og Routen Frederikshavn—Gøteborg. Den første Route er nemlig den eneste eller ialtfald den langt vigtigste mellem Sjælland med Landets Hovedstad og Kontinentet, medens den anden er en Route, som ikke kan antages, i alle Tilfælde ikke rationelt, at ville faae nogen særlig Betydning som Postroute, fordi Sverrigs Forbindelse med Fasilandet, forsaavidt den maa gaa gennem Danmark, efter Sagens Natur maa søge den langt hurtigere og kortere Vej, som kan naas over Nerne, naar vi engang komme til at faae en Forbindelse over Falster til Fasilandet. Det er imidlertid heller ikke som Postskib, at man har anbefalet denne Anstaltelse, men navnlig for Godsstraffens Skyld, idet man har antydet, at det skulde bidrage til i væsentlig Grad at fremme Trafikken paa de jydskke Statsbaner. Men det er klart nok, at Trafikken vil fremmes i alskud samme Grad, enten det er et privat Skib eller et Stats-skib, der løber paa Routen Frederikshavn—Gøteborg, og i det Dieblit, denne Fart skulde tage Dyring, er det fremdeles klart, at eet Skib ikke vilde være tilstrækkeligt, Staten maatte anstaafe 1 til, maast 2 eller 3 eller 10, og efterhaanden vilde man paa den Maade blive ledet ind i et Foretagende, som vilde føre langt videre, end man formodentlig har tænkt sig. Jeg skal til Slutning kun nævne, at Forslaget om denne Bevilling og den Beredvillighed, hvormed et Flertal i Finantsudvalget er gaaet ind paa at tiltræde den, for mig kaster et ikke uvigtigt Lys over hele den Finantspolitik, som det nuværende Ministerium, navnlig den høitærede Finantsminister, hævder, nemlig den, at man skal fylde Statskassen med Penge — ikke blot til Randen,

men saaledes, at den svømmer over. Vi have i den alle disse Millioner, som vi tage fra Statteyderne, og vi vide faktisk ikke, hvad vi skulle bruge dem til. Naar Regjeringen saa derom stiller Forslag, selv om det er det mest unyttige Forslag, er Folkethinget meget villigt til at gaa ind derpaa, og man maa dog sige, at et Forslag er aabenbart unyttigt, naar det Gode, som man vil opnaa derved, kan opnaas i alskud det samme Omfang uden nogenjomhelst Udgift for Staten, og naar den eneste Chance, som man muligvis har, er den, at Staten vil faae Tab deraf.

Judenrigsministeren (Steel): Jeg er ikke enig med den ærede sidste Læser i de Betragtninger, han fremsatte angaaende Uhenfigtsmæssigheden af, at Staten selv overtager Routen fra Frederikshavn til Gøteborg. Jeg tror, at det ærede Medlem ved senere Overveielse vil indrømme, at denne Route, saaledes som det blev sagt, ikke er en saadan, som kan sættes i Sammenligning med alle andre, og at der er et meget stort Spring fra, at Staten selv anbringer det hensigtsmæssigste Skib under den mest betryggende Vedtelse paa en Route, der har en overveiende Betydning for Statens Kommunikationsmidler, og til Tanken om at anlægge enten Sprit- eller Sukkerfabriker. Det skal navnlig her erindres, at det er i en lang, lang Række af Aar at Staten har havt sit Die henvendt paa Vigtigheden af en Forbindelse gennem Sylland med vore nordlige Nabolande, at man har ventet sig betydelige Indtægter deraf for de jydskke Jernbaner, ja, at de tilbels ere anlagte derafter, og at man har gjort overordentlige Beføstninger paa Finantsloven for at faae dem styrkede og udviklede, idet man jo blandt Andet har bygget Rimfjordsbroen. Det er ganske bestemt med specielt Hensyn paa denne Route, at man har gjort saa betydelige Beføstninger isorveien og idelig har havt sine Dine henvendte derpaa. Om Staten kan besørge denne Overfart til Gøteborg sikkert, eller om det er rigtigst at overlade den til En, der ønsker at spekulere deraf, forekommer mig dog at være en Sag, hvorpaa der kan være forskellige Meninger; men jeg for min Del er overbevist om, at det her i dette Dieblit vil være det Rigtigste selv at forbeholde sig at udføre en Route af en saadan Betydning. Man veed jo ikke, hvorlænge en saadan Kontrakt, der er tilbudt af en enkelt Privatmand, vil staa ved Magt. Hvis vi selv ville forsyne os med det fornødne Materiel — som jeg tænker ikke vil siige hverken til 8 eller 10 Skibe, som det ærede Medlem mente, men som vil kunne indskrænkes til det ene Skib, muligvis med Hjælp af et Reservereskib, som det ikke er usandsynligt, at vi